

JAN KLECANDA

MALOMĚSTSKÝ APOŠTOL.

KUS HISTORIE Z MALÉHO MĚSTEČKA.

Po přečtení stanov, jež blásem třesoucím se rozřelením přednesl starší učitel Zeman, a jež byly o všem jednomyslně odhlasovány, nastalo přijímání členů a ovšem i nejhůrší práce. Chopil se tu opět slova Jarolímek a pověděl, že na spolkové potřeby každý bude připláceti jednou pro vždycky zápisné zlatíčku a roční příspěvek také zlatíčku. Pan farář i purkmistr, aby předcházeli dobrým příkladem ochotně hned evrnkli o stůl každý dvěma zlatníky a také ještě několik předních občanů přistoupilo ke stolu. Leč ostatní shromáždění sedělo jako zařezáno. Někteří pohlíželi před sebe rozpačité, odhývajíc ty, jež je povzbuzovali, že to také tuze nespěchá. Jiní mručně broukali, k čemu že je takový spolek, když se mu má ještě platit, nebo nafíkali na zlé úsly. Konečně nebylo pomoci, slavně presidium volky nevolky musilo se zvednouti se svých míst a rozjetí se po sále, aby aspoň následně a domluvami přivedlo několik členů k zápisu. Bylo to ovšem jako když do vrabců střelí, neboť méně stateční a ti, kdož seděli blíž u dveří, pomalu se vytráceli.

Konečně bylo přece aspoň tolik členů přihlášeno, že bylo lze prohlásiti Besedu za spolek, vstoupivší v život a navrhnouti kandidátní listinu, která ovšem v četných opisech byla již připravena. Nastala tu ovšem nová potíž s volbou, neboť stanovy předpisovaly vlastnoruční napsání volebního listku a přemnozí souosedé již od těch dob, co se škol vyšli, neměli pera v ruce, leda aby časem své jméno někde podepsali. Leč i to šťastně přematováno starostou Vávrou z Let, s adjunktem Pechem potili se při skrutiním, Sýkora zanotoval při pianě národní písně.

Hudba a zpěv vlyly do posuchačstva trochu ohně a v sále pořízadlo již býti živěji. Sýkora, dobrý muzikant, rozumějící eitu lidu, střídal veselé písničky, při nichž obecnost se rozjařilo, se smutnými, jež za srdce popadaly, až konečně od předsednického stolu zazněl zvonek na znamení, že volba i skrutinium skončeno.

Jak bylo možno předpokládati, dopadly volby jednomyslně. I svůj hlas dal si každý z volených funkcionářů, již jeden po druhém vyvolávali, měli prohlásiti, zda volbu přijímají. Die předchozí úřady rozdělili se o úřady v Besedě naši přátelé, tvořící "kádř" letňanských národních pracovníků. Purkmistr Jarolímek zvolen předsedou, pan farář náměstkem, Jemínáček dostal pod noe pokladnu, Zeman jednatelem, Sýkora stal se zapisovatelem a knihovníkem, Václav pak správcem domu a několika ostatních bylo ve výboru "bez portefeuillu". I na venkov bylo pamatováno starostou Vávrouz Letňanské Lhoty.

Nastala pak velká tahanice, neboť každému, třeba si byl sám dal hlas, zdálo se, že snad přece pro takový úřad se nehodí a že by ten a onen to lépe zastal, leč na konec přijal každý to významnější rád a sliboval vše, co se od něho žádalo. Mistr Kubík přěšťasten, že stal se také náhradníkem a tak povýšen mezi letňanskou honoraci, a obvyklou horlivostí obstarával provolávání "slávy" a učitel Sýkora pro povznesení nálady každému zvolenému zahrál na pianě hůtrádu.

A tak skončila první valná hromada Občanské Besedy všeobecnou radostí a spokojeností. O všem kytali toho večera a následující noci samé jen nadávali, po vyspání tu a tam přinášelo se do toho trochu kysochoti. Souosedé, již při volbě vyšli na předeno, v první chvíli obecného nadšení nepočítali žádného pokovení. Ale když potom doma podávali obáři svou správu, jak ten a onen pronášeli a sliboval, a jak mu bylo provoláváno, ozvalo se někde žas, hvost i závat.

"Na, vidíš, ani tolik vášnosti nedáváš, jspodati svému jménu, aby té byli také někým udělaní! — Pěkní kamarádštíkové, všechno si to hezky mezi sebe rozdělili! —

A což jsme my tak ledacos a ty snad nějaký ošlepek? Nein! náš domek čistý a bez dluhů? — A to i ten Kubík se tam dostane! Ale to je to, kdybys ty dovedl promluvit! aspoň a b e, byli by tě přece někým udělali. — Však ne, ani o nie, ale je tu přece o jiné no!"

Takové a podobné výčitky hrnuly se na hlavy ubožáků, kterým se nedostalo etí zasedati v besedním výboru. V rodinách těch, již nebyli v obecním zastupitelstvu, bylo zle, ale kde hlava rodiny byla mezi hlavyi obce a v Besedě byla pomínuta, bylo ještě hůře.

Nejhůře však bylo v rodném kupece Jarolímka. Blázej ještě v noci musil referovati paní Terezce, jež měla lehké spaní a sotva zaslechla mužovy kroky, rozsvítila, aby na pvidání lépe viděla. "Tak pantáta v tom musil býti první, tof se rozumí!" horlila živě, když všecko vyslechla. "A pan bratříček, jak pak ten by při tom mohl seházet? Ale ty, ty nie! A to tak míčky sušoš a ještě do nosi s nimi civíš! Já bych se byla hned sebrala —"

"Ale jaké pak zle?" mručil Blažej žemu. "Však i mne dost untili, abych to na sebe vzal —" "No, tuze on té Václav asi neprosil! To jen tak na oko —" "Prosil a pěkně prosil! — Vezmi to, bratře, nebuděš s tím mít mnoho starosti, a já ti budu nápomoce —"

"Nápomoce! Vida — dobrodinec! Sotva se tu ohěl a už — nápomoce. Prosilí my kdy ko ho o pomoe? To, chvála bohu, ne!"

"Ale, ženo, žeť tak mluvíš? O jakou pomoe se tu jedná? Václav to myslii jistě dobře. říkal: bude lépe, když já v tom nebudu, aby se neřeklo, že to děláim jen tak pro živnost. Ale co mi připadne dobrého, všechno ti povím, a ty to snaže provedeš."

"Tak? To ty bys mu tedy měl nadhánět pro živnost? Že tak má, lo někdo něco udělá! A to té tam chtěl mít jako slavného panáka, abys dělal, co on by ti našeptal! Vida, k čemu by se hodil usodlý, sporádaný mššan takovému —"

Paní Tereška zarazila, neboť Blažej zle po ní lupl očima. Neměl kupece bratra rád, mručlo ho, že se vrátil do rodného města, ba že vůbec znovu se ze zapomenutí vynořil, ale tolik rodového citu v něm přece bylo, že ho uráželo, když paní Tereška pořád na bratra nasazovala a neuctivě o něm mluvila. Paní Tereška dobře ho znala a věděla, že prozatím říkela dost, a bude-li ona mlčeti, že Blažej začne hubovati sám.

Leč tentokrát se přece trochu přepočtela. To nadšení v Besedě, vlastenecké řeči a zpěvy, zejména však bratrův výklad přece neuzdávati bez dojmu na vypočítavého, chladného kupece. Vytušil v bratrovi něco lepšího, vyššího, ale hned zase ozvalo se uražené já. Cítil, že on sám zůstal malým, že po něm se někdo ani neohlédl, kdežto bratrovo slovo každý lapal dychtivě a sám pan farář poslouchal, jakoby to bylo písmo svaté.

"A přece jsem já řádný, ušedlý mššan, jen jakžv za hranice obce paty nevytáhl, a on — no, světohézník, neďá se to upřítí, a Tereška má pravdu," vydělal Blažej v duchu, klada se mručně k odpočinku. —

XII.

Z letňanských chytavců, a nichž v tomto našem všedním příběhu bud vypravováno, dosud nepoznali jsme ještě dva. Stalo se tak ovšem skoro jen jejich vinou, poněvadž nestali se ani při příchodu Jarolímekého společenství, ani při zahájení Besedy včelsti, štunž zvali nám přiléhlost, abychom se s nimi blíže seznámili.

Nežývá nám tedy, než abychom je — jak uvádíi říkají — vyhledali v jejich křehkých. A ba věru je to hroch, do něhož hankarého štěně uvádimo, slychom mu představiti a obmoutit těch prvního die uboedý, totiž Lazara Krause, takto kupece a agente pojížděcí společnosti.

o němž jsme se byli již zmínili. Lazar Kraus bydlel v malém domku v ulici útětel do náměstí, skoro již na samém kraji městečka. Domek — pozůstatek to rozprodané chalupnické živnosti — i se dvorkem a několika vdejšími stavěními, vesměs starými barabami, poskytoval pohled přímo hrázě sponsty. Vypadal skutečně jako ohromná hromada spíny, smeti a kamení, do níž tu a tam byly vsoukány otvory, za tepleně papírem i sklem a zabeđeně dveřmi, a úzké chodby nekrýté a přece tak nějak šeré, že v nich i za bílého dne bylo pošmurno.

Kromě několika lepších domů a domků na "rynku" byly jistě eelé Letňany zřetrem zanedbané a rozkadlané jihoecké obce, kde o nějakém pořádku, čistotě a úhlednosti nebylo ani potuchy, leč stavění Krausova, kde se všeobecně říkalo "v židovně", vynikalo nečistotou a zblábovaností náde všelcka ostatní.

Ze silnice, na níž daleko široko kol domku považovaly se různé odpadky, věhálo se po dfeválním mšštuku přes zanečistěný příkop do nízkých dveří, jež vedly přímo do Krausova kupeckého krámku. Nad krámkem na kuse začernalého prkna skvěla se firma napsaná neomněle kvábachem a začlá již skoro k nerozeznání. Za to po straně na jednom křídle otevřených dveří skvěl se obraz markytánky se soudkem kořalky, což zcela srozumitelně, ale ovšem stejně zbytečně hlásalo, že zle je kořalka na prodej, zbytečně proto, že v oněch dobách v kupeckém krámku židovském kořalka rozuměla se sama sebou. Tento obraz, malovaný na plechu, oetil se na krámku teprve nedávno jako patrný důkaz vzmáhání se Krausova; před ním byl tu prostý nápis "Prodeje kořalki", k němuž jako protějšek na druhé polovici dveří visel ještě dnes se tu nacházející nápis "Prodeje ohyli", z nichž první hlásal světu, že Kraus zabývá se prodejem lihovin, druhý pak byl skromným vyzváním všem polahům, aby oni tak své obili. Kromě toho byl krámk z veně ještě označen štůrou dfevých citronů a pomerančů, proložených bobkovými či jakými listy.

V krámku, do něhož kromě zasklených vnitřních dveří padalo spore světlo ještě zpola zastaveným okénkem, vypadalo to — jako ve vesnickém kupeckém krámku posledního řádu. Zásoby byly tu nevelké, přihrádek a zásuvek gmného. Ze všeho zboží nejušněji zastoupeny byly lihoviny, jichž bylo ve velkých i malých láhvích několikero druhů na velkém stole, pobitém silným plechem.

Na první pohled bylo patrné, že vlastní kupectví je Krausovi věcí vedlejší nebo docela jen zástěrou jiné jeho činnosti. A také skutečně se on o krám valně nestaral, ponechávaje ho docela ději hovorné paní Rebeky, jež dovedla měřit, vážit a s kupujícími vyehásti lépe než kterýkoliv kupec.

Za krámkem, kde druhdy bývala snad kuchyně chalupníkova, nacházel se byt, v němž tiskla se celá četná rodina Krausova ve tmě, v puchu a nečistotě, vedle krámku pak v komůrce poněkud světlejší a čistší, bylo vlastně působitě kupectvo, jeho písmna či jak tomu sebevědomě říkal "kaneeelár". Zde na stolek vedle kamáře, do něhož smel od nepaměti pořad byla dolévána jen voda, lelelo několik velkých knih, jež byly pro Krause vsm a jeť proto také na noe odnášvali do ložnice a kladi — v nedostatku jiného úkrytu — pod svou postel do staré ledny, kterou nebylo lze vytáhnouti jinak, než když se postel nadevedla.

Kraus přistěhoval se do Letian již před patnácti léty a přinoci si — doslovně vzato — celý svůj majetek na sádek v pětli, i bytoval se tehdy v bídné komůrce domku, souosedníka s jeho vraděším sblíem a začal obchod.

Pláhoil se se ženou od rána do noci; ona obstarávala krámk a domácnost, do které rok co rok přibývalo po příděstku, on a pytlom na sádek protřoukal se po městečku a dalekém okolí a kupoval staré a v domácnostech nepotřebné věci. Byl "handlíčem", jak se tehdy říkalo tímto potulným vetečníkem, již se na své ob-

chůzce ohlašovali svým "handlevú", jež odpěvovali na dvořech a pod okny domů, kde hořdali udělati nějaký "kšeft".

Tato handrlácká živnost sama o sobě nebyla příliš výnosnou, poněvadž v chudém kraji a v době, kdy královna Modra ještě prostý venkov nebyla zahrnula do svého panství, málo kdo odkládal obnošené kaly jinam než na smetiště, poněvadž je nosil tak dlouho, — pokud nř na níti držela. Však také Krausovi šlo o něco jiného: seznamoval se s lidmi a získával si v okolí důvěru. Tím jednak rozmnožoval počet odběratelů pro svůj krámk, jednak poznával majetkový stav kde ko ho ve městečku i v okolních vesnicích. Za nedlouho znal Kraus každého osobně, o každém věděl, jak si stojí, co může prodati a eo by mohl potřebovati, jež má v domě nějaký krejcar hotovějých peněz a kdy není pod střechou ani vindry.

(Pokračování.)

Stará paní zakročuje a překo-nává lékáře. "Náš malý ehlupee," píše p. Michal Straka z Maltby, Pa., "po nějakou dobu choravěl. Jeden lékař řekl, že má tu chorobu, a jiný lékař jinou. Nemohl se shodnouti na tom, co mu seházi, ale zálný z nich tu nepomohl. Konečně stará jedna paní nám řekla, užiti Hoboko. Udělali jsme tak a hle, hoch se uzdravil po využití jedné láhve. Mohli jsme si ušetřiti hodně starosti a také peněz, kdybychom byli o Hoboku dříve zvěděli."

Není to lék lékárnický, nýbrž obyčejný bylinný lék, připravovaný pro nemoece a dodávány jim přímo od majitelů, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Jos. L. Padrnos právník a veřejný notář.

Spolehlivý zástupce u všech soudů. — "ojlčuje též proti ohni a nejlepšík polečnosti. Tel. Douglas 4425. 14 tf 16. a William ulice, Omaha, Neb.

Oznámení našim milým krajanům!

Na mnohé nás docházející dotazy dovolujem si tímto oznámiti, že naše Léčivé Wheelorovo Thé a jiné naše léky nejsou k dostání v lékárnách. Vozky Thé na zkoušku zdarma a jiné léky dle potřeby a v plně zsoobě jsou na prodej jen u našich ctěných jednatelů, kteří a radostí poslouží všem, kdo se o ně přihlásí a poradu na Vaše nemoece obstarají Vám zdarma od nás. Upřímně naše ctěné jednatele všem trpícím krajanům odporuujeme, jakož i naše léky, které jsou nyní ČESKÝ VÝROBEK a docházejí stále větší obliby, což mnohá osobní do-svědčení denně obdržené dokazují. Kde nejsou bližší jednatele, račte psáti nám. Neodkládejte s léčením, až bude pozdě, neb řada lidí zemře ročně, kteří se mohli dnes těšiti zdraví, kdyby byli měli naše léky v čas pro jejich různé nemoece. Račte popsatí Vaši nemoece a dostane se Vám porady na vše a lék na několik dní na zkoušku úplně zdarma. Neposlejte peníze. Jsme vždy trpícím mužům a ženám k službám v jakémkoliv případě nemoece a štáří. Adresa: MARIE VOTÝPKA, care of Theopholine Remedy Co. So. Bend, Ind.

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyrobitelé nejlepší pšeničné a pravé křtáč mouky, jakož i české křupičky. Mouka naše jest k dostání u všech českých groceristů v Omaze a South Omaze. Zde-liž jedenkrát zkuste mouku Wilberskou, která jest ta nejlepší v trhu, počta bude se na vás jen smát. Též máme sklady v Lincoln, Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshalltown, Ia., a St. Louis, Mo. 46 12 ZVONÍČEK & AKSAMIT, maj.

DOMOV VE WISCONSINU. 1200 Česko-Slovanů jest nyní usazeno blíže Phillips, v okresu Price, Wisconsin. Pro r. 1919 přibývá ještě 1000 akřů dobré obilí se usazou Nová Praha Settlementu 1/4 mile od Phillips a nabídneme akř za 8000 až 12000 na libůtu 19 roků. Jeme zde již 15 let a vlastním tu nejlepší půdu. Neopoustejte si se státete čisti zůstáteť v kvárně, dáte aneb v stávoe příděte ihned. Farmér jedine jest svým vlastním rámem. Hlavní sídlo z Chicago, Ill. a St. Paul. Dopíše si pro circulary, mapy a vyobrazení domovů Vašich krajanů zletěch. Bohemian-American Land and Loan Co. JNO. SCHAUER, zástupce. Box T. Phillips, Wis.

Nejstarší a nejlepší místo pro občůku jest ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC. v čísle 1306 Farnam ulice. Pravé importované piva na šepo. PLEZENSKÉ z Měčanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Bush z světoznámé Faust získalo rozsláhou reputaci. Kávárna pro dámy naláše se na druhé podlaže. 401f

"Moje nervy byly ofřesené a tak ochablé, že jsem nemohl nic udržeti v rukou," píše, p. J. Szymanski, Parkersburg, Pa. "Užíval jsem Severův Nervoton, který nejen moje nervy utišil a posilil, nýbrž i trvale mne zbavil nervosy."

Klidné nervy

a chladná hlava jsou potřebny v každém povolání. Nerozváživě jednání, zlá slova, prudký hněv a vznětlivost jsou určitě známky slabých, podrážděných a ochablých nervů.

Severův Nervoton

užíván dle návodu, utiší pobouřené nervy, zjedná jim žádoucí klid v zdravém, přirozeném spanku, zbuduje a posilí ofřesenou nervovou soustavu.

CENA LÁHVE \$1.00.

Prodává se v lékárnách. Při kupování léků žádejte výhradně Severovy Léky. Odmítněte každý náhražek a trvejte na tom, že chcete spolehlivé, léky připravené firmou W. F. Severa Co.

Deset dní

užívání 10 dní odstraní chorobu ledví, jak daveďuje pan J. J. Funtinski z Richards, Tex., který píše: "Jsem deset dní užil jsem Severův

Silitel ledvin a jater

a byl jsem úplně zbaven obtížné choroby ledvin. Nemohu ani chvilku a každému vše doporučit tento slabivý lék." — Napravuje poruchy ledví, jater a močového. Cena 50c a \$1.00.

Původ nemocí.

Slabá, neúčinná a oslbitá krev jest příčinou různých nemocí a tvoření se na léto vědět, učiti, učet, osliti a oslbitých vyzáček.

Severův KRVĚČISTITEL.

bláhodělně působí na přecitlivělou, oslbitou a malou krev a odstraní původ různých chorob. Lékař, a je křm 20 lita čistěného léti usazuje křev, jest 35c za jako přibližnosti. Cena \$1.00.

Lékařská porada udili se zdarma.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA